

Asia: VM037:00/2016

Hallituksen esitysluonnos eduskunnalle maakuntauudistuksen täytäntöönpanoa sekä valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenorganisointia koskevaksi lainsäädännöksi

Kohta 1. Tässä voitte kommentoida maakunnalle nyt siirrettäviksi ehdotettavia tehtäviä tehtäväaloittain: kattavatko ehdotukset kaikki tehtäväalan tehtävät, jotka pitäisi siirtää? (1. MAKU II yleisperustelut luvut 2.3- 2.3.21)

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 1? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 2.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Terveysturvajärjestelmä, tupakkavalvonta, elintarvikevalvonta sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta ja eläinlääkäripalvelut (HE 2.3.1)

Kommenttinne tehtäväalasta

-

Maatalous ja maaseudun kehittäminen (HE 2.3.2)

Kommenttinne tehtäväalasta

-

Maataloustuotteiden markkinajärjestelyt, maatalouden tuotantopanosten turvallisuus, laatu ja käyttö sekä kasvinterveyden valvonta (HE 2.3.3)

Kommenttinne tehtäväalasta

-

Kalatalous ja vesitalous (HE 2.3.4)

Kommenttinne tehtäväalasta

-

Aluekehittämismääräysten eräät tehtävät (HE 2.3.5)

Kommenttini tehtävälästä

-

Alueellisen lyhyen, pitkän ja keskipitkän aikavälin koulutustarpeiden ennakointi ja alueellisten koulutustavoitteiden valmistelu (HE 2.3.6)

Kommenttini tehtävälästä

-

Maakunnan suunnittelu ja maakuntakaavoitus (HE 2.3.7)

Kommenttini tehtävälästä

-

Kuntien alueiden käytön suunnittelun ja rakennustoimien järjestämisen edistäminen (HE 2.3.8)

Kommenttini tehtävälästä

-

Luonnon monimuotoisuuden suojelun edistäminen ja kulttuuriympäristön hoito (HE 2.3.9)

Kommenttini tehtävälästä

-

Maastoliikennelain yleinen valvonta ja erityislupien myöntäminen liikuntarajoitteisille (HE 2.3.10)

Kommenttini tehtävälästä

-

Vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyyn liittyvät valvontatehtävät (HE 2.3.11)

Kommenttini tehtävälästä

-

Alueellisen liikuntaneuvoston asettaminen yhteistyössä muiden maakuntien kanssa sekä liikunnan edistäminen maakunnassa alueellisen liikuntaneuvoston toiminnan kautta sekä ulkoilureittitehtävät (HE 2.3.12)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Vesihuollon edistäminen ja suunnittelu, vesivarojen käytön ja hoidon sekä turvariskien hallinnan tehtävät, alueelliset luonnonvaratehtävät ja huolehtiminen ympäristö-, vesihuolto- ja vesistötöiden toteuttamisesta (HE 2.3.13)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Vesien ja merensuojelu, vesien ja merenhoidon järjestäminen ja toteuttaminen sekä merialuesuunnittelu (HE 2.3.14)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Ympäristötiedon tuottaminen ja ympäristötietouden parantaminen (HE 2.3.15)

Kommenttinne tehtävälästä

Allekirjoittajat: Katja Viberg, koulutustoimintojen johtaja, Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy, Kati Vähä-Jaakkola, vs. toiminnanjohtaja, Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liitto, Silja Sarkkinen, puheenjohtaja, FEE-Suomi/Suomen ympäristökasvatuksen seura, Malva Green, ympäristökasvatuspäällikkö, Luonto-Liitto ry, Tom Selänniemi, johtaja, Suomen luontokeskus Haltia, Ari Orelma, rehtori, Hyria koulutus Oy, Riitta Pulkkinen, luontotalon johtaja, Villa Elfvikin luontotalo, Uudenmaan ympäristökasvatuksen ja -tietoisuuden edistämisyhmä Välke, Tarja Heikkonen, puheenjohtaja Suomen luonnonsuojeluliiton ympäristökasvatustoimikunta, Liisa Rohweder, pääsihteeri WWF Suomi.

YMPÄRISTÖKASVATUKSEN JA -TIETOUDEN [1] EDISTÄMINEN ON TURVATTAVA
MAAKUNTAUUDISTUKSESSA

Allekirjoittajat kiittävät mahdollisuudesta lausua ja lausuvat seuraavaa:

On myönteistä, että maakuntien tehtäviin kuuluu ympäristöä koskevan luotettavan tutkimus- ja tarkkailutiedon tuottaminen ja ympäristötietouden parantaminen. Allekirjoittajat haluavat korostaa tämän tehtävän tärkeyttä: kansalaisten ympäristötietoisuus ja mahdollisuus vaikuttaa ovat kestävän tulevaisuuden kannalta avainasemassa.

On oleellista tukea kasvatus- ja koulutusinstituutioissa toteutettavaa ympäristökasvatusta ja ympäristötietoisuuden parantamista tuetaan myös maakuntien toimin. Lisäksi maakuntien tukea tarvitaan kansalaisten ympäristövastuullisuuden sekä yritysten ympäristöjärjestelmätöiden edistämiseen.

Kansalaisten osallistuminen ympäristötiedon tuottamiseen sekä ympäristöä koskevaan keskusteluun ja päätöksentekoon tulee turvata ja esitämme, että niiden varmistaminen kirjataan maakuntien tehtäviin. Esimerkiksi kansalaisten osallistaminen ympäristötiedon tuottamiseen kansalaishavainnoinnin keinoin mahdollistaa vuorovaikutuksen viranomaisten ja kansalaisten välillä.

Ympäristökasvatuksen ja -tietouden edistäminen osaksi maakuntaohjelmia

Maakuntaohjelmiin tulee kirjata ympäristökasvatuksen ja -tietouden toteutustavat ja maakuntakohtaiset toimet. Näiden toimien konkretisoimiseksi laaditaan maakunnissa ympäristökasvatuksen suunnitelma. Maakunnan ympäristökasvatuksen suunnitelman yhtenä keskeisenä toteuttajana on alueellinen ympäristökasvatuksen edistämisen yhteistyöryhmä. Esimerkiksi Uudellamaalla on laadittu ”Rattailla - Toimenpideohjelma ympäristötietoisuuden ja - vastuun edistämiseksi Uudellamaalla 2014-2017”, jota toteuttaa Ympäristökasvatuksen ja - tietoisuuden edistämisyhmä Välke. Uudenmaan Välke-ryhmän tiedotuskanavana ja ympäristötietouden yhteen kokoavana tietopankkina toimii ympäristövastuullisuuden Osaamispankki (www.hyria.fi/osaamispankki).

Ympäristökasvatuksen suunnitelmien tulee sisältää muun muassa tuki varhaiskasvatuksen, koulujen ja oppilaitosten ympäristökasvatuksen toteuttamiselle. Suunnitelmassa kuvataan, miten maakunnassa tuetaan oppilaitosten ja päiväkotien kestävän kehityksen ohjelmia ja -toimia (esimerkiksi Vihreä lippu ja Oppilaitosten kestävän kehityksen sertifiointi), luonto- ja ympäristökoulutoimintaa, alueen kansalaisjärjestöjen kanssa tehtävää yhteistyötä sekä yritysten ja yhteisöjen ympäristöohjelmien laatimista ja ympäristöneuvontaa (esimerkiksi ekotukitoiminta ja energianeuvonta). Ympäristökasvatuksen suunnitelmia voidaan laatia myös maakuntien välisenä yhteistyönä. Suunnitelmien laadinnassa on turvattava kansalaisten osallistuminen.

Ympäristökasvatuksen alueellisille yhteistyöryhmille virallinen status

Maakuntien tärkeä tehtävä on edelleen ylläpitää alueellisia ympäristökasvatuksen yhteistyöryhmiä ja tukea niiden toimintaa. Näille yhteistyöryhmille on jatkossakin turvattava virallinen asema nimittämällä laajapohjaiset yhteistyöryhmät maakuntahallinnon toimesta. Ryhmissä tulee olla vähintään maakuntahallinnon, kuntien, järjestöjen, oppilaitosten ja yritysten edustus. Yhteistyöryhmät osallistuvat keskeisessä roolissa ympäristökasvatussuunnitelmien laadintaan ja toimeenpanoon.

Ympäristökasvatuksen ja ympäristötietoisuuden edistämisen rahoitus turvattava maakuntauudistuksessa

Esitämme että pitkällä tähtäyksellä ympäristökasvatuksen ja tietoisuuden edistämiseen varataan rahoitusta sekä maakunnallisilla itsehallintoalueilla, että valtakunnallisesti kehittämishankkeisiin.

1) Ympäristökasvatuksen ja ympäristötietoisuuden lisäämiselle maakuntauudistuksessa on turvattava riittävät resurssit. Valtakunnallisille ympäristökasvatuksen hankkeille on tällä hetkellä varattu erillinen rahoitus[2], joka nyt uudistuksen myötä tulee maakuntien jaettavaksi. Tämä rahoitus on tärkeä jatkossakin suunnata ympäristökasvatuksen ja -tietouden edistämiseen. Maakunnilla tulee olla selkeä hakumenettely, jonka kautta ympäristökasvatukselle ja -tietoudelle varattu rahoitus jaetaan vuosittain. Samalla on huolehdittava siitä, että maakunnalliset ympäristökasvatuksen toimijat, esimerkiksi alueellisten ympäristötietouden yhteistyöryhmien toimijat ja kansalaisjärjestöt, saavat tiedon haussa olevasta rahoituksesta ja sen painotuksista. Näin varmistetaan laadukkaan ympäristökasvatus ja -tietoustyön toteutuminen ja kehittäminen maakunnissa.

2) Lisäksi esitämme, että valtionhallinto vastaa jatkossakin valtakunnallisten ympäristökasvatushankkeiden rahoituksesta. Valtakunnalliset hankkeet ovat tärkeitä uusien toimintamallien kehittämiseksi ja jalkauttamiseksi kaikkiin maakuntiin. Tätä rahoitusta voisi koordinoida Opetus ja -kulttuuriministeriön kautta.

VIITTAUKSET

[1] Ympäristötietouden käsitettä käytetään tässä lausunnossa synonyyminä ympäristötietoisuuden käsitteelle.

[2] Ympäristöministeriö on jakanut hankerahoitusta ympäristökasvatukselle momentilta 35.01.65 vuosittain n. 250 000 euroa "kestävää kehitystä, kulttuuriympäristön vaalimista sekä muuta

ympäristökasvatusta ja -valistusta edistävien valtakunnallisesti ja alueellisesti merkittävien projektiluonteisten hankkeiden tukemiseen".

Alueelliset romaniasiain neuvottelukuntia ja romaniasioita koskevat tehtävät (HE 2.3.16)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Yhteispalveluiden alueellinen järjestäminen ja kehittäminen (HE 2.3.17)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Saariston liikenteen suunnittelu ja järjestäminen (HE 2.3.19)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Maakunnan ja sen alueen kaikkien kuntien tekemällä sopimuksella maakunnan hoidettavaksi kunnissa siirretyt rakennusvalvonnan ja ympäristötoimen järjestämisen tehtävät, joiden hoitamiseen kunnat ovat osoittaneet maakunnalle rahoituksen (HE 2.3.20)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Maakunnan muut tehtävät (HE 2.3.21)

Kommenttinne tehtävälästä

-

Muut huomiot maakunnille siirtyvien tehtävälöjen osalta

Muut mahdolliset huomionne tehtävälöistä

-

Kohta 2. Tässä voitte kommentoida Valtion lupa- ja valvontavirastoa koskevaa lakiehdotusta (2. Laki Valtion lupa- ja valvontavirastosta), sen yksityiskohtaisia

perusteluja sekä sitä koskevia yleisperusteluosuuksia: Muutos- ja korjausehdotuksia Valtion lupa- ja valvontavirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen yksityiskohtaisiin perusteluihin sekä mahdolliset kommentit yleisperusteluihin

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 2? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 3.

Ei

Luku 1 Valtion lupa - ja valvontaviraston asema ja tehtävät (1-4 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 2 Valtion lupa- ja valvontaviraston organisaatio (5 §)

Kommenttinne tästä pykälästä

-

Luku 3 Valtion lupa- ja valvontaviraston johtaminen (6-9 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 4 Valtion lupa- ja valvontaviraston ohjaus (10-13 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 5 Sosiaali- ja terveysalan tehtävistä vastaavaa toimialaa koskevat erityissäännökset (14-19 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 6 Eräiden ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittely Valtion lupa- ja valvontavirastossa (20-23 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 7 Erinäiset säännökset (24-32 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Valtion lupa- ja valvontavirastoa koskevat yleisperustelut ja muut huomiot

Kommenttinne yleisperusteluista tai muut huomionne lakiehdotuksesta. (Pyydämme yksilöimään yleisperustelun osuuden, jota kommentoitte.)

-

Kohta 3 Tässä voitte kommentoida Ahvenanmaan valtionvirastosta annettua lakiehdotusta (3. Laki Ahvenanmaan valtionvirastosta), sen yksityiskohtaisia perusteluja sekä yleisperusteluosuuksia: Muutos- ja korjausehdotuksia Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen yksityiskohtaisiin perusteluihin sekä mahdolliset kommentit yleisperusteluihin

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 3? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 4.

Ei

Muutos- ja korjausehdotukset Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen yksityiskohtaisiin perusteluihin

Kommenttinne lakiehdotuksesta. (Pyydämme viittaamaan pykälään/pykäliin, joita kommentoitte.)

-

Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevan lakiehdotuksen yleisperustelut ja muut huomiot

Kommenttinne yleisperusteluista tai muut huomionne lakiehdotuksesta. (Pyydämme yksilöimään yleisperustelun osuuden, jota kommentoitte.)

-

Kohta 4. Tässä voit kommentoida hallituksen esitykseen sisältyvää ehdotusta laiksi maakuntauudistuksen täytäntöönpanoa sekä valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenorganisointia koskevan lainsäädännön voimaannpanosta (6. Voimaannpanolaki): Muutos- ja korjausehdotuksia voimaannpanolain pykäliin ja yksityiskohtaisiin perusteluihin.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 4? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 5.

Ei

Luku 1 Yleiset säännökset (1-3 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 2 Tehtäviä ja toimivaltaa koskevat säännökset (4-7 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 3 Henkilöstöä koskevat säännökset (8-10 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 4 Omaisuusjärjestelyt (11-26 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 5 Erinäiset säännökset (27-34 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Kohta 5. Tässä voit kommentoida hallituksen esityksen sisältämiä muita 224 lakiehdotusta, joilla toteutetaan maakuntaudistuksen edellyttämät tehtävänsiirrot maakunnille, Valtion lupa- ja valvontavirastolle ja muille virastoilla: Muutos- ja korjausehdotuksia esitysluonnoksen pykäliin (4. MAKU II lakiehdotukset) ja yksityiskohtaisiin perusteluihin (5. MAKU II yksityiskohtaiset perustelut).

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 5? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 6.

Ei

Ulkoministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 2.1 (lakiehdotukset 1-2)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Oikeusministeriö, 32 lakiehdotusta, luku 2.2 (lakiehdotukset 1-32)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Sisäministeriö, 6 lakiehdotusta, luku 1.1 (lakiehdotukset 1-3) ja luku 2.3 (lakiehdotukset 1-3)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Puolustusministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 2.4 (lakiehdotukset 1-2)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Valtiovarainministeriö, 20 lakiehdotusta, luku 1.2 (lakiehdotukset 1-8) ja luku 2.5 (lakiehdotukset 1-12)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Opetus- ja kulttuuriministeriö, 14 lakiehdotusta, luku 2.6 (lakiehdotukset 1-14)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Maa- ja metsätalousministeriö, 72 lakiehdotusta, luku 1.3 (lakiehdotukset 1-72)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Liikenne- ja viestintäministeriö, 8 lakiehdotusta, luku 1.4 (lakiehdotukset 1-8)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Työ- ja elinkeinoministeriö, 28 lakiehdotusta, luku 1.5 (lakiehdotukset 1-2) ja 2.8 (lakiehdotukset 1-26)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Sosiaali- ja terveysministeriö, 14 lakiehdotusta, luku 1.6 (lakiehdotukset 1-4) ja luku 2.9 (lakiehdotukset 1-10)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Ympäristöministeriö, 26 lakiehdotusta, luku 1.7 (lakiehdotukset 1-8) ja luku 2.10 (lakiehdotukset 1-18)

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme viittaamaan lakiehdotuksen numeroon ja pykälään.)

-

Kohta 6. Tässä kohdassa voitte jättää muita lausunnoilla olevaa hallituksen esitystä koskevia uudistuksen täytäntöönpanoon liittyviä kommenttejaanne, huomioitanne ja näkemyksiänne.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 6? Pakollinen kysymys.

Ei

Ulkoministeriön hallinnonala

-

Oikeusministeriön hallinnonala

-

Sisäministeriön hallinnonala

-

Puolustusministeriön hallinnonala

-

Valtiovarainministeriön hallinnonala

-

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

-

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

-

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

-

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

-

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

-

Ympäristöministeriön hallinnonala

-

Hallinnonalariippumaton yleinen palaute täytäntöönpanoa koskeviin lakiehdotuksiin

-

Green Malva
Luonto-Liitto ry